

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/18/2020
Identifikačné číslo spisu: 7213212859
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7213212859.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky I.. I. Q., bývajúcej v Y.V., K.Á. XX, zastúpenej JUDr. Rastislavom Lenartom, advokátom so sídlom v Košiciach-Krásnej, Pollova 32, proti odporcovi W. U., bývajúcemu v Y.-Y., C. G. X, zastúpenému JUDr. Jozefom Vaškom, advokátom so sídlom v Košiciach, Szakkayho 1, o určenie manželského výživného, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 39 C 68/2013, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. augusta 2019 sp. zn. 7 Co 16/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom z 15. októbra 2018 č. k. 39 C 68/2013-349 zamietol žalobu. Odporcovi náhradu trov konania proti navrhovateľke nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka sa domáhala uloženia povinnosti osobe podľa návrhu povinnej platiť výživné, ktoré žiadala vo výške 350 eur mesačne vopred, počnúc od podania návrhu, t. j. 12. júna 2013. Poukázal na vykonané dokazovanie, zistený skutočný stav vecí, následne právne posúdil uplatnený nárok podľa ustanovení § 18, § 19 ods. 1, § 23, § 71 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1, § 72 Zákona o rodine a dospel k záveru, že priznanie manželského výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Vychádzal najmä z konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 22 C 156/2013, v spojení s konaním vedeným na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 8 Co 29/2016, ktorý potvrdil rozsudok o rozvode manželstva dňa 31. mája 2016 s právoplatnosťou od 28. júla 2016. Zároveň poukázal na výsledky znaleckého dokazovania vyplývajúce z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP - 1704/2-VYŠ - KE - 2014, v ktorom trestnom konaní navrhovateľka podala trestné oznámenie, že osoba proti ktorej návrh smeruje ju štyri roky psychicky týra a fyzicky napáda. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že forma, ktorú si navrhovateľka pre realizáciu svojich práv zvolila, nasvedčovala snahe účelovo získať manželské výživné i napriek hlboko rozvráteným a vzájomne sa poškodzujúcim správaním už bývalých manželov, a preto návrh zamietol, lebo určenie manželského výživného by bolo v

rozpore s dobrými mravmi.

O trovách konania rozhodol podľa § 52, § 57 a § 58 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania proti navrhovateľke.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania navrhovateľkou v poradí druhým rozsudkom z 27. augusta 2019 sp. zn. 7 Co 16/2019 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Konštatoval, že súd prvej inštancie po doplnení dokazovania správne zistil skutočný stav veci, ako aj správne uplatnený nárok posúdil. Odôvodnenie rozhodnutia považoval za presvedčivé a so závermi súdu prvej inštancie sa v plnom rozsahu stotožnil. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil odôvodnenie vo vzťahu k relevantným odvolacím námietkam o ďalšie dôvody. Podotkol, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, a zároveň ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde. Napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 57 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala navrhovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. b), c), f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), c) CSP. Uviedla, že odvolací súd sa nevysporiadal s procesnými pochybeniami a tiež porušeniami hmotného práva, ktoré namietala už v podanom odvolaní. Ďalej uviedla, že v prvom výroku napadnutého rozhodnutia absentuje presné uvedenie súdu a spisovej značky rozsudku súdu prvej inštancie. Namietala, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nejasné a nezrozumiteľné, pričom odvolací súd uviedol, že dovolanie navrhovateľky nie je dôvodné bez toho, aby objasnil myšlienkové postupy vedúce k tomuto záveru. Zároveň namietala záver, že by ňou uplatnený nárok na výživné bol v rozpore s dobrými mravmi. Poukázala na to, že konanie o manželské výživné prebieha od roku 2013, súd v poradí druhým rozsudkom odlišne rozhodol, lebo rozsudkom č. k. 39 C 68/2013 - 212 z 22. júna 2015 uložil odporcovi povinnosť prispievať navrhovateľke na výživu mesačne sumou 200 eur. Spochybnila rozpor s dobrými mravmi, lebo vykonanými dôkazmi do roku 2015 bol preukázaný legitímny nárok navrhovateľky na manželské výživné. Ďalej poukázala na to, že súdy nižších inštancií sa nevysporiadali s jej zdravotným stavom a tým aj s možnosťou resp. nemožnosťou sa reálne zamestnať. Napokon uviedla, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, čím jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva a týmto postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhla zrušiť rozhodnutia súdov nižších inštancií a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť manželské výživné sa k doručenému dovolaniu písomne nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolený súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie nie je sčasti prípustné a sčasti dôvodné.

K stručnému odôvodneniu v zmysle § 451 ods. 3 veta prvá CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, sp. zn. 2 Cdo 132/2013, sp. zn. 3 Cdo 18/2013, sp. zn. 4 Cdo 280/2013, sp. zn. 5 Cdo 275/2013, sp. zn. 6 Cdo 107/2012 a sp. zn. 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (sp. zn. 1 Cdo 6/2014, sp. zn. 3 Cdo 209/2015, sp. zn. 3 Cdo 308/2016, sp. zn. 5 Cdo 255/2014).

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 písm. b), c), f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, ak strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, a ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

11. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94). Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im práva úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

12. Do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporné aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

13. Podľa § 421 ods. 1 písm. a), c) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), c) CSP má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá bola riešená odvolacím súdom, avšak odvolací súd sa pri jej riešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo je posudzovaná rozdielne. Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, sp. zn. 3 Cdo 216/2017, sp. zn. 4 Cdo 64/2018, sp. zn. 6 Cdo 113/2017, sp. zn. 7 Cdo 95/2017 a sp. zn. 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

16. V preskúmvanej veci dovolací súd pri posudzovaní uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP skúmal jeho prípustnosť, s prihliadnutím na osobitný význam vzájomného vzťahu medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou dovolacieho súdu“.

Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vytváraná najvyššími súdnymi autoritami, ktorú vyjadrujú predovšetkým rozhodnutia a stanoviská najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou je naplnením spravodlivého procesu, princípu rovnosti právnej istoty a legitímneho očakávania strán (čl. 2 ods. 1, 2, čl. 3 Základných princípov CSP). Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 158/2017, sp. zn. 4 Cdo 95/2017, sp. zn. 5 Cdo 87/2017, sp. zn. 6 Cdo 21/2017 a sp. zn. 6 Cdo 129/2017).

Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 8/2018, pod R 71/2018).

V systéme všeobecného súdnictva najvyššími súdnymi autoritami sú Najvyšší súd Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky, Európsky súd pre ľudské práva a v prípade aplikácie újijného práva aj Súdny dvor Európskej únie.

Pre právnú otázku v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky a odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. augusta 2018, sp. zn. 3Obdo/42/2018 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 9/2018, pod R 83/2018).

17. Navrhovateľka v dovolaní nevymedzila náležitým spôsobom ako sa odvolací súd pri posúdení uplatneného nároku navrhovateľky na manželské výživné odklonil od doterajšej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Neuviedla žiadne rozhodnutia dovolacieho súdu, ktorými by preukázala naplnenie dôvodnosti uplatneného dôvodu. Bolo povinnosťou navrhovateľky tento uplatnený dôvod vymedziť tak, aby z neho vyplývalo v čom spočíva nesprávne právne posúdenie súdmi nižších inštancií.

18. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP, navrhovateľka v dovolaní len poukázala na rozdielne posudzovanie dôvodnosti uplatneného nároku na manželské výživné v súvislosti s rozporom s dobrými mravmi, lebo predchádzajúcim rozhodnutím v danej veci bolo manželské výživné priznané a následne po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom a po doplnení dokazovania bol jej návrh zamietnutý. Ani vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu nespĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 432 ods. 2 CSP. Polemika s právnymi názormi odvolacieho súdu, či spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, nezodpovedajú kritériu danému týmto ustanovením (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 51/2017, sp. zn. 2 Cdo 71/2018, sp. zn. 3 Cdo 172/2018, sp. zn. 4 Cdo 95/2017, sp. zn. 5 Cdo 87/2017, sp. zn. 6 Cdo 128/2017, sp. zn. 7 Cdo 99/2018, sp. zn. 8 Cdo 169/2018). Len poukázanie na skutkové okolnosti danej veci, iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, nezakladá dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, a preto z týchto dôvodov nie je dovolanie navrhovateľky procesne prípustné.

19. K ďalšiemu uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. b) CSP, dovolací súd uvádza, že tento dôvod sa týka procesných podmienok účastníkov konania a to procesnej subjektivity. Procesná subjektivita znamená spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon priznáva. Uvedený dôvod je daný vtedy, ak sa konanie viedlo s osobou, ktorá nemala spôsobilosť na práva a povinnosti. Podľa § 7 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou. Z obsahu spisu, ani dovolania navrhovateľky nevyplýva v čom by táto vada mala spočívať. Uvedený dôvod nespĺňa náležitosti jeho odôvodnenia v zmysle § 431 ods. 2 CSP.

20. K dovolaciemu dôvodu uplatnenému v zmysle ustanovenia § 420 písm. c) CSP, dovolací súd uvádza, že tento sa týka nedostatku procesnej spôsobilosti. Procesná spôsobilosť fyzickej osoby je totožná so spôsobilosťou vlastnými úkonmi nadobúdať práva a povinnosti v zmysle § 8 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou. Ani táto procesná podmienka konania nebola v spore žiadnym spôsobom spochybnená, ani posudzovaná súdmi nižších inštancií. Navyše navrhovateľka nevymedzila uplatnený dovolací dôvod v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 CSP, lebo neuviedla v čom by vada konania mala spočívať.

21. K uplatneniu dovolacieho dôvodu nepostačuje, ak dovolateľ dôvod označí len ustanovením zákona alebo jeho zákonnou skutkovou podstatou. V dovolaní je uvedené, z akých dôvodov sa rozhodnutie odvolacieho súdu napadá len vtedy, ak dovolateľ konkretizuje okolnosti, z ktorých vyvodzuje, že ten - ktorý dovolací dôvod je daný. Ak táto konkretizácia uplatneného dovolacieho dôvodu chýba, dovolací súd v rámci svojej prieskumnej činnosti nemôže rozhodnutie súdu z hľadiska jeho správnosti preskúmať (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Cdo 61/2006, publikované pod č. 36 v

časopise Zo súdnej praxe 3/2007).

22. Vo vzťahu k namietanému porušeniu procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, a to v súvislosti s nesprávnym označením právneho zástupcu navrhovateľky v záhlaví rozhodnutia súdu prvej inštancie, dovolací súd uvádza, že chyby v písaní, v počítaní, či iné zrejme nesprávnosti v rozhodnutí súdu je možné opraviť v zmysle ustanovenia § 224 CSP vydaním opravného uznesenia. Z označenia „AK“ v záhlaví rozhodnutia i z uvedenia, že navrhovateľka je právne zastúpená je nepochybné, že je zastúpená advokátom poskytujúcim jej právne služby. Uvedené sa vzťahuje aj na námietku týkajúcu sa neuvedenia vo výrokovej časti rozhodnutia odvolacieho súdu, aký rozsudok potvrdzuje. Predmet odvolacieho prieskumu je vymedzený v záhlaví napadnutého rozhodnutia, a preto nemožno dospieť k záveru o neurčitosti, či nejasnosti potvrdzujúceho výroku rozhodnutím odvolacieho súdu. Uvedené námietky nezakladajú vadu konania, ktorá by mala za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

23. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd okrem zhodnotenia zisteného skutočného stavu veci súdom prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil, ako aj s jeho odôvodnením, citoval aj ustanovenia § 71 ods. 1, § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine a náležite sa vysporiadal aj s uplatnenými odvolacími námietkami týkajúcimi sa nesprávneho posúdenia nepriznania manželského výživného navrhovateľke z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Správne poukázal na výsledky vykonaného dokazovania z ktorého vyplynulo, že účastníci ako manželia (manželstvo uzavreté v roku 2006) spoločne sa nepodieľali na úhradách nákladov spojených s vedením spoločnej domácnosti, vzájomne si nepomáhali ani v čase, keď bol odporca po operácii, čo malo negatívny dopad na ich vzájomné vzťahy. Súd nižších inštancií správne posúdil skutočný stav vecí vo vzťahu k uplatnenému nároku na manželské výživné, ktoré si navrhovateľka uplatnila počas rozvodového konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 22C/156/2013 v spojení s konaním vedeným na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 8Co 29/2016, ktorý potvrdil rozsudok o rozvode manželstva účastníkov s právoplatnosťou od 28. júla 2016. Taktiež boli správne zohľadnené aj skutkové okolnosti vyplývajúce z vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP - 1704/2-VYŠ-KE-2014, z ktorého vyplynulo, že navrhovateľkou tvrdené fyzické útoky a psychické týranie od osoby povinnej podľa návrhu platiť výživné preukázané neboli. Zároveň bolo nesporné, že ich manželstvo bolo dlhodobo hlboko a vážne rozvrátené, ich spolužitie bolo len formálnym zväzkom bez akejkoľvek vzájomnej komunikácie, citovej náklonnosti, ako aj plnenia ekonomickej funkcie rodiny minimálne od roku 2009, kedy osoba, ktorá podľa návrhu je povinná plniť výživné prestala finančne navrhovateľke prispievať. Navyše dovolací súd dodáva, že navrhovateľka počas trvania manželstva nadobudla vysokoškolské vzdelanie, na úhradu nákladov jej prispieval v tom čase manžel. Následne jej nemožnosť nájsť si zodpovedajúce zamestnanie, či zhoršenie jej zdravotného stavu nebolo možné zohľadniť pri komplexnom posúdení zisteného skutočného stavu vecí a zohľadnení rozhodných skutočností, ktoré viedli súdy nižších inštancií k záveru, že priznanie manželského výživného by v konečnom dôsledku bolo v rozpore s dobrými mravmi (§ 71 ods. 1 v spojení s § 75 ods. 2 Zákona o rodine).

Zásada dobrých mravov je korektívom, ktorý môže spôsobiť, že napriek všeobecnej požiadavke rovnakej životnej úrovne v manželstve, v dôsledku ich porušovania sa táto zásada nemusí uplatniť. Je to odôvodnené tým, že inštitút manželstva okrem svojej právnej stránky je založený na určitých morálnych a etických pravidlách (§ 18 Zákona o rodine), ktorých dodržiavanie sa sleduje aj v rámci majetkových vzťahov súvisiacich s manželstvom. Práve z tohto dôvodu je rozpor s dobrými mravmi zreteľnejší ako pri iných druhoch vyživovacej povinnosti.

24. K namietanému nenariadeniu odvolacieho pojednávania dovolací súd uvádza, že v odvolacom konaní nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť odvolacie pojednávanie. Záonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli v danom prípade splnené. Odvolací súd postupoval správne, ak vo veci verejne vyhlásil rozhodnutie (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP), lebo sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP. Postupom odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, ani k porušeniu práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v

zmysle ustanovenia § 393 ods. 2 CSP.

Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť uplatneného nároku. Věcná spojitost' odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku. Uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nebol opodstatnený.

25. Z týchto dôvodov dovolací súd dovolanie navrhovateľky odmietol, lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 447 písm. c) CSP vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. b), c) a f) CSP a z dôvodu náležitého nevymedzenia dovolacích dôvodov uplatnených podľa § 421 ods. 1 písm. a) a písm. c) CSP podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP.

26. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods.1 CSP tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 57 v spojení s § 52 CMP).

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.